

Instruktion for udtagning af jordprøver til Bulk Density

Nanna Schrøder Baggesen^a

^a SEGES

Bulk density (massefylde) bruges til at sige noget om jordens tæthed.

Prøveudtagningstidspunkt

Prøverne udtages et par uger efter såning i våraftgrøder, når jorden er faldet sammen igen efter jordbearbejdning. I vintersæd tages de som udgangspunkt i april. Prøverne må ikke udtages de første to dage efter kraftig regn.

Udstyr

- Hammer (kunststof eller mukkert + plasticknop på boret) og/eller ringpresser
- Bulk density ring – 6 cm i diameter og 3,5 cm i højde (volumen 99 cm³)
- Murerske eller flad skovl
- Plasticposer (200x400x0,07 mm)
- Labels og følgesedler
- Ark til notering af vægt
- Forsøgsplan

Billede 1 Hammer, ringpresser og ring. Murerske.

Fremgangsmåde i marken

Prøverne tages mellem rækkerne med ca. 2-3 meters afstand til lattergasrammerne, nogle sårækker inde i parcellen. Der udtages en prøve i alle parceller i led 1 (f.eks. 4 prøver i alt ved 4 gentagelser), medmindre andet er aftalt.

1. Topjorden fjernes forsigtigt ned til en dybde på 10 cm og al løs jord fjernes (billede 2).
2. Find et område uden for mange store sten og pres ringen forsigtigt ned i jorden vha. hånden, en hammer eller ringpresseren som på billede 3, indtil jorden er et par millimeter over ringens top.
3. Grav forsigtigt ringen op af jorden ved at komme helt ind under ringen med en murerske, skovl eller lignende, så jordprøven inde i ringen ikke bliver forstyrret (billede 4).
4. Placer forsigtigt ringen med prøven i hånden og skrab/skær overskydende jord væk, så der ikke stikker noget jord ud over ringens top og bund (billede 5).
5. Hvis der er store sten i prøven, der stikker ud af ringen, skal der tages en ny prøve. Er der tale om mindre sten, fjernes de, og hullet fyldes op med jord, der svarer til resten af jordprøvens densitet.
6. Hver prøve fyldes i en pose. Sørg for at få al jorden indeni ringen med. I alt skal der være 1 pose per gentagelse med en jordprøve i ved endt prøvetagning.
7. Poserne lukkes forsvarligt og der sættes labels på prøverne jf. [Instruktion for mærkning og emballering af prøver](#)
8. Prøverne pakkes og sendes til Teknologisk Institut (Koldkærgård).

Fremgangsmåde på Teknologisk Institut

9. Prøverne vejes (og fratrækkes posens vægt). Vægten måles med gerne 1 decimal, men ingen decimaler går også.
10. Prøverne tørres individuelt ved 60 °C i 24 timer, og vejes igen. Det er vigtigt at prøverne er helt tørre. Ellers fortsættes tørring. Våd- og tørvægt registres i WebTrialOffice

Billede 2 Hul gravet forsigtigt 10 cm ned.

Billede 3 Ringpresser presser ringen ned, indtil jorden er et par millimeter over ringens top.

Billede 4 Med en murerske løftes ringen forsigtigt op.

Billede 5 Skrab/skær overskydende jord væk, så der ikke stikker noget jord ud over ringens top og bund.